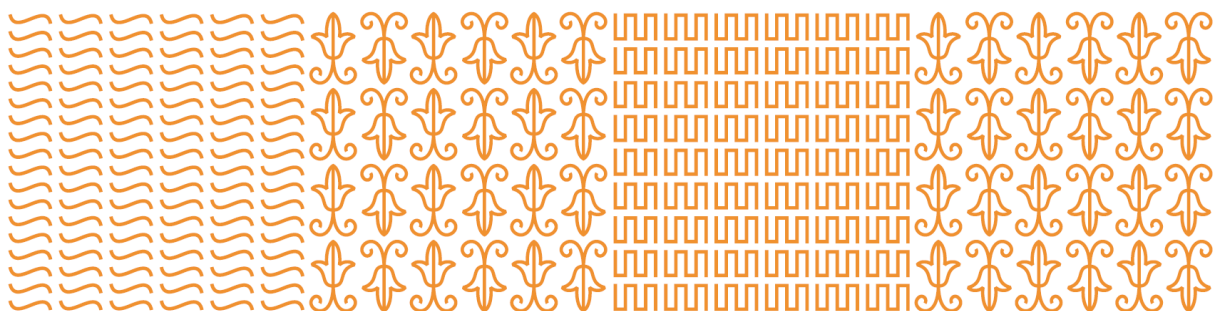

TYK

**TÖÖLÖN
YHTEISKOULUN
AIKUISLUKIO**

**AIKUISTEN LUKIOKOULUTUKSEN JA LUKIOON
VALMISTAVAN KOULUTUKSEN (LUVA)
OHJAUSSUUNNITELMA**

1.8.2021

SISÄLTÖ

1	Johdanto.....	1
2	Ohjauksen keskeiset käsitteet ja osa-alueet.....	2
3	Ohjauksen tehtävät ja tavoitteet sekä eettiset periaatteet.....	4
	3.1 Ohjauksen tehtävät ja tavoitteet	4
	3.2 Ohjauksen eettiset periaatteet.....	5
4	Ohjauksen järjestäminen	7
5	Ohjauksen toimijat ja työnjako	8
6	Ohjausprosessi eri vaiheissa — siirtymävaiheissa ja suoritettaessa kahden tutkinnon opintoja	10
7	Ohjauksen sisällöt, menetelmät ja työtavat — ohjauksen muotoja	15
8	Ohjauksen yhteistyö työelämän ja muiden oppilaitosten ulkopuolisten tahojen kanssa	16
9	Ohjauksesta tiedottaminen	17
10	Ohjaustoiminnan arviointi	18

1 JOHDANTO

Tässä ohjaussuunnitelmassa kuvataan tiivistetysti Töölön yhteiskoulun aikuislukion aikuisten lukiokoulutuksen ja lukioon valmistavan koulutuksen (LUVA) ohjaustoiminnan keskeiset käsitteet, tehtävät, tavoitteet, menetelmät, työtavat, ohjauksen järjestäminen ja työnjako sekä ohjauksen yhteistyö työelämän ja muiden ulkopuolisten tahojen kanssa. Rehtorilla ja opinto-ohjaajilla on päävastuu opinto-ohjauksen suunnittelusta, toteutuksesta ja koordinoinnista. Jokainen vastaa oman ammattiroolinsa ja tehtäviensä puitteissa ohjauksesta ja neuvonnasta ja/tai tiedottamisesta opiskelijan oppimispolun eri vaiheissa. Ohjaussuunnitelma on aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelman ja lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen (LUVA) opetussuunnitelman liite. Ohjaussuunnitelmaa tarkistetaan, täydennetään ja arvioidaan säännöllisesti.

Lukion ohjaustarpeiden lisääntyminen, monimuotoistuminen ja monikulttuuriset kysymykset edellyttävät selkeää vastuiden jakoa ja moniammatillista yhteistyötä opiskelijan hyvinvoinnin ja opintojen etenemisen tukemiseksi. Myös lukiokoulutuksessa ja ylioppilaskirjoitusten rakenteessa sekä korkeakoulukentässä tapahtuvat muutokset vaikuttavat ohjaustarpeen kasvuun. Ohjaustoiminnan keskeisenä lähtökohtana on tunnistaa opiskelijan tarpeita ja tavoitteita, ennakoida niitä ja tarjota ohjaus- ja neuvontapalveluja läpi opintojen. Ohjauksella tuetaan opiskelijan aktiivista roolia oppimisessa, oman oppimisprosessin suuntaajana ja arvioijana. Ohjauksen keinoin edistetään opiskelijoiden osallisuutta sekä yhteiskunnallista tasa-arvoa sekä vahvistetaan hyvinvointia tukemalla opiskelijaa tekemään omaa jatkokoulutusta, elämänuraa ja työllistymistä koskevia valintoja ja ratkaisuja.

Opiskelija voi saada erilaisia ohjaukseen ja/tai neuvontaan ja tiedotukseen liittyviä palveluja kaikilta henkilökuntaan kuuluvilta tässä suunnitelmassa esitetyn mukaisesti. Ohjausta toteutetaan opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Lukuvuoden toiminta tarkentuu vuosittain lukuvuosisuunnitelmassa. Opiskelun ohjausta ja tukea antavat TYK-tukipalvelut kuvataan TYK-tukipalvelut-esityksessä, joka on lukuvuosisuunnitelman liitteenä.

Tämän ohjaussuunnitelman aiheita ovat

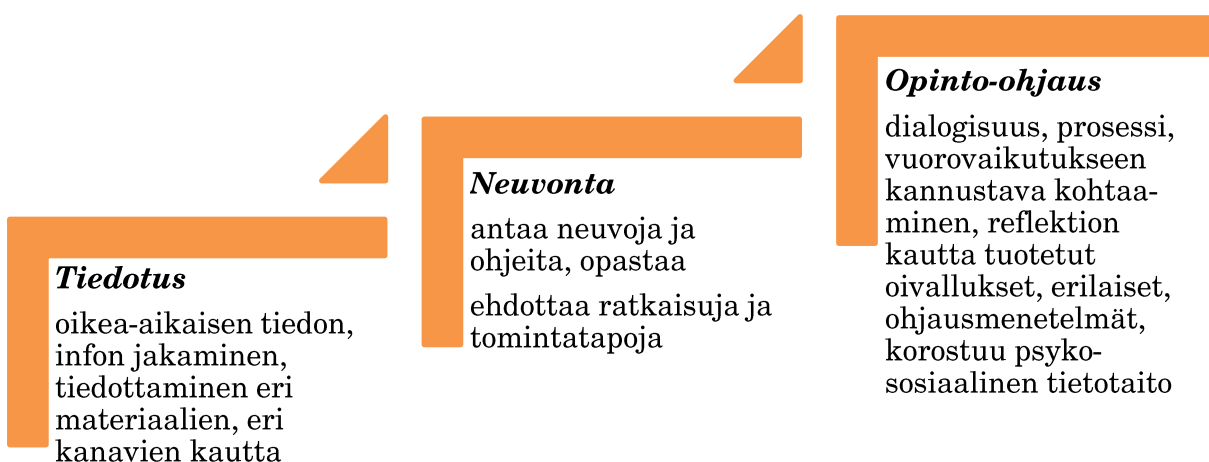
- Ohjauksen keskeiset käsitteet ja ohjauksen osa-alueet
- Ohjauksen tehtävät ja tavoitteet ja eettiset periaatteet
- Ohjauksen järjestäminen
- Ohjauksen toimijat ja työnjako
- Ohjaus siirtymävaiheissa ja suoritettaessa kahden tutkinnon opintoja
- Ohjauksen sisällöt, menetelmät ja työtavat
- Ohjauksen yhteistyö työelämän ja muiden oppilaitosten ulkopuolisten tahojen kanssa
- Ohjauksesta tiedottaminen
- Ohjaustoiminnan arviointi

2 OHJAUKSEN KESKEISET KÄSITTEET JA OSA-ALUEET

Tiedotusta tarvitaan koko opiskelun ajan. Infot, eri oppaat ja materiaalit, sähköinen oppimisympäristö Peda.net ja koulun www-sivut, ajankohtaiset tiedotteet jne. auttavat opiskelijaa löytämään tiedon lähteille. Oikein ajoitettu ja helposti saatavilla oleva tieto vähentää myös painetta henkilökohtaiseen neuvontaan ja opastukseen sekä poistaa vääriä käsityksiä.

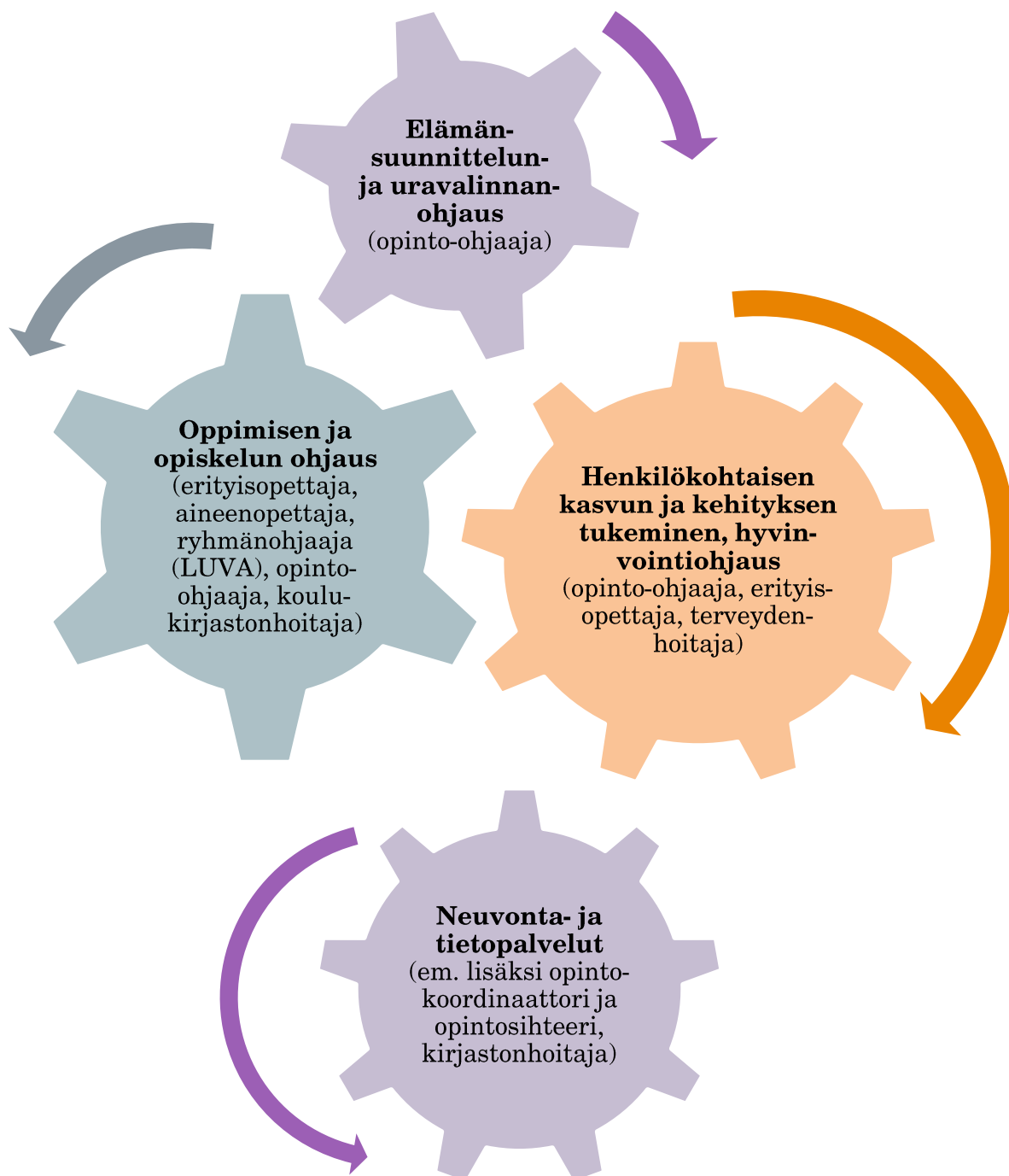
Neuvonnalla tarkoitetaan kysymyksiin vastaamista. Ohjaus on dialogia/vuoropuhelua ohjaajan ja opiskelijan välillä. Dialogissa tarkastelun kohteena on yhdessä määritellyt sisällöt, asiat ja/tai ongelmat, joista opiskelijalla on ratkaisuvastuu. Ohjauksessa opiskelija on aktiivinen toimija, oman elämänsä asiantuntija: rakennetaan yhteistyötä opiskelijan voimavaroja esiin nostaen. Ohjauksen tehtävänä on psykososiaalisin keinoin edistää ja voimaannuttaa opiskelijaa toimimaan oman elämänsä rakentajana.

Verkko-ohjauksella tarkoitetaan opiskelijan ohjausta ja neuvontaa eri viestintäkanavien kautta.

Ohjauksen osa-alueet

Ohjauksen osa-alueita ovat henkilökohtaisen kasvun ja kehityksen tukeminen, oppimisen ja opiskelun ohjaus sekä elämän suunnittelun ja uravalinnan ohjaus. Kuvassa esitetään aikuisten lukiokoulutuksen ja lukioon valmistavan koulutuksen (LUVA) eri toimijoiden painopistealueet ohjauksen sekä neuvonta- ja tietopalveluiden osalta Töölön yhteiskoulun aikuislukiossa.

3 OHJAUKSEN TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET SEKÄ EETTISET PERIAATTEET

3.1 OHJAUKSEN TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET

Ohjaussuunnitelma osana opetussuunnitelmaa

- Ohjaussuunnitelmasta opiskelija saa tietoa siitä, miten hän voi saada tukea ohjaustoimintaan osallistuvilta henkilöiltä ja mitkä heidän tehtävänsä ovat ohjauskokonaisuudessa

Ohjaustyö koulussa

- Opinto-ohjaajilla on päävastuu ohjauksen suunnittelusta ja koordinoinnista
- Ohjaus on suunnitelmallista
- Henkilökunnalla on selkeä ohjauksen/neuvonnan/tiedottamisen vastuualueiden työnjako

Ohjauspalveluista tiedottaminen

- Opiskelijat saavat ajantasaista tietoa aikuisten lukiokoulutuksen ja LUVA:n ohjauspalveluista
- Ohjauksesta tiedotetaan suunnitellusti ja eri menetelmin mm. eri infoissa, materiaaleissa, oppaissa ja koulun www-sivuilla

Opiskelija saa jatkuvaa ja monipuolista ohjausta opintojensa ajan

- Ohjausta tarjotaan suunnitelmallisesti kaikille opiskelijoille
- Ohjaus on tasapuolisesti saatavilla
- Ohjausta toteutetaan oikea-aikaisesti
- Ohjauksessa hyödynnetään tavoitteiden ja tarpeiden mukaisesti monipuolisia kokoonpanoja (esim. yksilöohjaus, ryhmäohjaus, pienryhmäohjaus, etäohjaus ja verkko-ohjaus)
- Jokaisella opiskelijalla on oikeus henkilökohtaiseen opinto-ohjaukseen
- Opiskelija on mahdollisuus saada opinto-ohjausta opintojen suunnitteluun, jatko-opinto- ja urasuunnitteluun koko opiskeluajan

Ohjaussuhde on luottamuksellinen ja tavoitteellinen

- Ohjaus on aitoa kohtaamista ja opiskelijoista välittämistä
- Ohjaussuhteen rakentaminen aloitetaan opiskelijan opintojen alussa ja sitä voidaan ylläpitää koko opintojen ajan
- Opiskelijan yksilölliset tarpeet ovat ohjaustoiminnan lähtökohta
- Autetaan opiskelijaa selventämään ja luomaan kuvaa tavoitteistaan ja tulevaisuudennäkymistään (kehittämisen- ja oppimistarpeet, ammatilliset kiinnostukset ja motivaation lähteet)

Opiskelijaa kannustetaan ohjauksen keinoin vahvistamaan omaa hyvinvointiaan, toimijuuttaan ja vastuullisuuttaan

- Kunnioitetaan opiskelijan itsemääräämisoikeutta (ohjaaja vastuussa ohjausprosessista, opiskelija tekemistään valinnoista)
- Ohjaustoiminnalla pyritään toivon ja toiveikkuuden tunteen vahvistamiseen opiskelijan elämässä
- Ohjaus vahvistaa opiskelijan itsetuntemusta ja tukee luottamusta omiin kykyihin ja oman elämän hallintaan
- Maahanmuuttajaopiskelijoiden ohjaus on kotoutumista tukevaa
- Ohjausta tarjotaan henkilökohtaisten opintosuunnitelmien ja tarkoituksenmukaisten valintojen tekemiseen ja tarkistamiseen
- Ohjauksen tehtävänä on luoda opiskelijalle mahdollisuus tutkia ja selkeyttää ura- ja elämänsuunnitteluaan
- Ohjaus on opiskelun esteitä ennaltaehkäisevää toimintaa
- Ohjaus vahvistaa opiskelijan osallisuutta opiskelija- ja oppilaitosyhteisössä
- Opiskelijoiden keskinäistä vertaisohjausta tuetaan ja kannustetaan

Verkostotyö on aktiivista ja säännöllistä

- Pääkaupunkiseudun aikuislukioiden yhteistyö
- Yksityiskoulujen verkkolukioyhteistyö
- Työ- ja elinkeinotoimistojen sekä muiden viranomaisten kanssa tehtävä yhteistyö
- Yhteistyö eri oppilaitoksien kanssa: peruskoulut, päivälukiot, ammatilliset oppilaitokset ja korkeakoulut
- Monikulttuurinen verkostotyö

Ohjauksen toimijoilla on vahva osaaminen

- Ohjauksen kehittäminen on osa koulutusprosessin laadun varmistamista
- Opinto-ohjauksen kokonaisuudesta vastaavat opinto-ohjaajat yhdessä rehtorin kanssa
- Ohjaustyö pohjautuu opinto-ohjaan työn eettisille periaatteille
- Muu henkilökunta ohjaa ja neuvoo opiskelijaa omasta perustehtävästään käsin
- Ohjaukseen osallistuvat kehittävät omaa osaamistaan jatkuvasti
- Ohjaukseen osallistuvat hahmottavat maahanmuuttajien kotoutumisprosessiin vaikuttavia tekijöitä laaja-alaisesti
- Monikulttuurisen ohjauksen osaaminen ja mahdollisuuksien tutkiminen

3.2 OHJAUKSEN EETTISET PERIAATTEET

- Itsemääräämisoikeus
- Totuudellisuus
- Luottamuksellisuus
- Riippumattomuus
- Ammattitaidon kehittäminen
- Yhteistyö
- Oma hyvinvointi

Opinto-ohjauksen tavoitteena on tukea ohjattavaa koulutukseen, opiskeluun, uravalintaan ja tulevaisuuteen liittyvien kysymysten käsittelyssä. Tarkoituksena on aktivoida opiskelijaa pohtimaan ja jäsentämään omaa tilannettaan ja tavoitteitaan sekä rohkaista toimintaan myönteisiä odotuksia ja toivoa vahvistamalla.

Opinto-ohjauksen peruseriaatteina ovat ohjattavan kunnioittaminen sekä ohjattavan hyvinvoinnin ja tasa-arvon edistäminen.

Opinto-ohjaajan keskeisiä työvälineitä ovat hänen ohjauksellinen asiantuntijuutensa ja persoonansa vuorovaikutussuhteessa.

(Lähde ja lisätietoja: Suomen opinto-ohjaajat ry, 30.1.2009)

4 OHJAUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Ohjaukseen, neuvontaan ja tiedottamiseen liittyviä tehtäviä on koko kouluyhteisöllä.

5 OHJAUKSEN TOIMIJAT JA TYÖNJAKO

Rehtori

Rehtori luo edellytykset onnistuneelle kokonaisohjaukselle.

Opinto-ohjaaja

Opinto-ohjaaja on päävastuussa opinto-ohjauksen kokonaissuunnittelusta ja koordinoimisesta. Opinto-ohjaajan ydintehtävä on oppimisen ja opiskelun, elämänsuunnittelun ja uravalinnan ohjaus sekä opiskeluihin liittyvä psykososiaalinen/elämänhallinnan ja hyvinvoinnin ohjauksellinen tukeminen.

Erityisopettaja

Erityisopettaja tunnistaa erityistä tukea ja opetusta tarvitsevat opiskelijat yhteistyössä aineenopettajien kanssa. Erityisopettaja auttaa opiskelijaa löytämään itselleen sopivia opiskelutapoja sekä tukee aineenopettajia monipuolisten opiskelumetodien käytössä.

Aineenopettaja

Aineenopettaja on oman aineensa oppimisprosessin ohjaaja. Hän ohjaa opiskelijaa oppimaan oppimisen taitoja ja opiskelutekniikoita opettamissaan oppiaineissa. Aineenopettaja huomioi opetuksessa ja arvioinnissa myös erilaiset oppijat. Opettajat järjestävät opiskelijoille tukiopetusta ja aineohjausta kaikissa oppiaineissa. Opettaja huomioi opetuksessaan mahdollisuuksien mukaan oppiaineensa jatko-opintojen ja työelämän yhtymäkohtia.

YO-infojen vastuuhenkilöt

Ajankohtainen tiedottaminen ylioppilaskirjoituksista opiskelijoille ja opettajille (mm. abi-infot I ja II sekä sähköiseen ylioppilastutkintoon liittyvät koulutukset).

Ryhmänohjaaja (LUVA)

Ryhmänohjauksen kautta luodaan perustaa opiskelijoiden sitoutumiselle kouluun, ryhmään ja oppimiseen.

Opintokoordinaattori ja opintos sihteeri

Kansliassa annettavat palvelut ovat luonteeltaan neuvontaa ja informaation jakamista. Kansliassa neuvotaan opiskelijoita tarkoituksenmukaisesti käytännön tilanteissa, opintojaksojen valitsemiseen liittyvissä asioissa ja opastavat opiskelijaa pääsemään sisälle uuteen opiskeluympäristöön. Opintokoordinaattori ja opintos sihteeri hoitavat tiedottamisen toteuttamista. Kanslia ohjaa tarvittaessa opiskelijoita koulun tarjoamiin opiskelua tukeviin palveluihin.

Koulukirjastonhoitaja

Koulukirjastossa ohjataan opiskelijoita itsenäiseen ja aktiiviseen tiedonhakuun, verkkopalvelujen hyödyntämiseen ja koulun tietoteknisten laitteiden ja ohjelmien käyttöön.

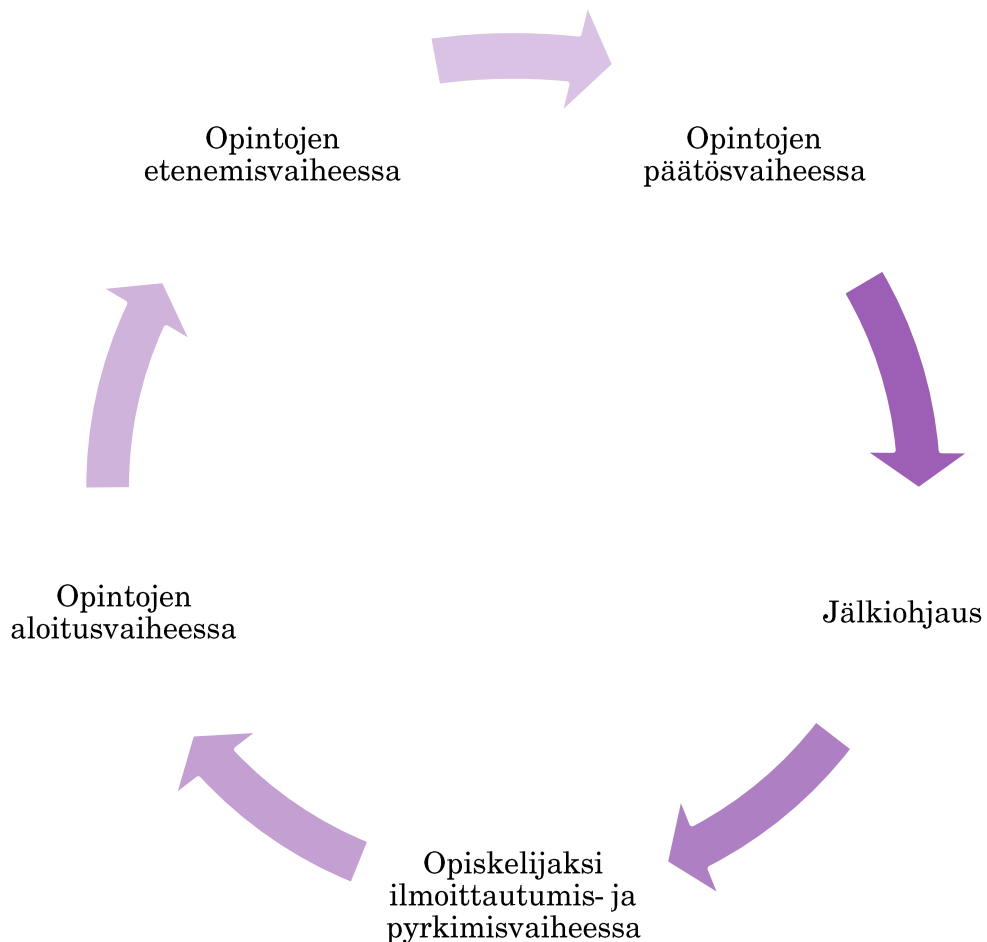
Koulukirjastonhoitaja yhteistyössä opettajien kanssa tiedottaa opiskelijoita opintojaksojen oppimateriaaleista ja neuvoo opiskelijoita oppimateriaalien hankinnassa. Kirjastonhoitaja ohjaa tarvittaessa opiskelijoita koulun tarjoamiin opiskelua tukeviin palveluihin.

Kouluterveydenhoitaja

Kouluterveydenhoitaja ohjaa ja tukee opiskelijaa oman sektorinsa osaamisella auttaen yksilöllisen opiskeluhuollon puitteissa opiskelijan henkilökohtaisissa terveyteen, toimintakykyyn ja hyvinvointiin liittyvissä asioissa. Ohjaustyö kohdistuu sellaisiin opiskelun taustalla vaikuttaviin henkilökohtaisiin asioihin, jotka heijastuvat opiskeluprosessiin.

6 OHJAUSPROSESSI ERI VAIHEISSA – SIIRTYMÄVAIHEISSA JA SUORITETTAESSA KAHDEN TUTKINNON OPINTOJA

Töölön yhteiskoulun aikuislukiossa opiskelijaa tuetaan ohjaustoiminnalla koko lukio- ja LUVA-opintojen ajan. Ohjauksen tarpeet vaihtelevat opintojen eri vaiheissa kuten myös eri toimijoiden roolin aktiivisuus. Sivuilla 11–14 on kerrottu tarkemmin siitä, mitä ovat ohjauksen tai neuvonnan kohteet ja aiheet, kenen rooli ohjauksessa kussakin opintopolun vaiheessa painottuu, sekä minkälaista ohjausta tai neuvontaa opintopolun kussakin vaiheessa annetaan.

**Taulukko: Ohjaus ja neuvonta opintojen eri vaiheissa – aikuisten lukio-
koulutus ja lukioon valmistavan koulutus (LUVA)**

Opintojen vaihe	Ohjauksen ja neuvonnan kohde/aihe	Kenen rooli ohjauksessa/ neuvonnassa painottuu tässä kohtaa?	Miten ohjaa/neuvoo?
Opiskelijaksi ilmoittautumis-/pyrkimismvaihe	Suoraan opiskelijaksi ilmoittautuvat tutkinto-opiskelijat	Opintokoordinaattori ja -sihteeri, opinto-ohjaajat	
	Alle 18-vuotiaat	Rehtori/vararehtori	Opiskelijan, huoltajien/tukiverkoston tapaamiset ja päätös koulutuskokeilusta
	Erytyistä tukea tarvitsevat hakijat	Erytisopettaja/opinto-ohjaaja työparina	Arviointitapaaminen, päätös koulutuskokeilusta ja sisäänotosta
	Valintahaastattelut/ kielitesti LUVA-hakijoille	Ryhmänohjaaja	Henkilökohtaiset haastattelut, joissa alkuinfoa opinnoista ja s2-kielitaidon arviointi
Opintojen aloitusvaihe	Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma (HOPS)	Opinto-ohjaajat	Henkilökohtainen opinto-ohjaus
	Henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan (HOPS) sisältyvä muutoin hankittu osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen	Opinto-ohjaajat, erityisopettaja, aineenopettaja (tarvittaessa), rehtori	Henkilökohtainen ohjaus ja osaamisen arviointi; perustuu aikaisempiin opintosuorituksiin/todistuksiin ja aineenopettajien kanssa sovittuihin tapoihin osoittaa osaamista
	Erytisen tuen tarpeen kartoitus	Erytisopettaja	Lukitestausta, opetus- ja koetilanteet
	Koulun toimintatavat ja -kulttuuri	Opintokoordinaattori ja -sihteeri, ryhmänohjaaja (LUVA), opinto-ohjaajat, tutor-opiskelijat	Koulun käytänteiden esittely, opinto-oppaat ja www-sivusto, infot, TYK-tukipalveluinfot
	Kirjaston käyttö	Opintokoordinaattori ja -sihteeri, kirjastonhoitaja	Uuden opiskelijan kirjaston asiakkuus
	Työ- ja elinkeinotoimistojen tai vastaavien toimijoiden/ Kelan koululta vaadittavat todistukset	Opintokoordinaattori ja -sihteeri, opinto-ohjaajat	Lomakkeiden täyttö ja selvitysten laatiminen yhdessä opiskelijan kanssa
	Käyttäjätunnukset	Opintokoordinaattori ja -sihteeri, kirjastonhoitaja, Peda.net-vastaava tarvittaessa	Annetaan opiskelijalle henkilökohtaiset Wilma- ja oppimisympäristötunnukset

Opintojen vaihe	Ohjauksen ja neuvonnan kohde/aihe	Kenen rooli ohjauksessa/ neuvonnassa painottuu tässä kohtaa?	Miten ohjaa/neuvoo?
	Sähköisen oppimisympäristön käytön-ohjaus	Peda.net-vastaava	Peda.net-vastaavan neuvonta
	Opintoihin orientointi	Ryhmänohjaaja (LUVA), rehtori, opinto-ohjaajat, erityisopettaja, tutor-opiskelijat	Tervetuloinfot, lukioinfot, ryhmänohjaajan tunnit (LUVA), tutoreiden päivystys
	Opiskelutaidot	Aineenopettajat, erityisopettaja, ryhmänohjaaja (LUVA), opinto-ohjaajat	Aineenohjaus
	Erityisen tuen tarpeen kartoitus	Erityisopettaja	Lukitestausta, opetus- ja koetilanteet
Opintojen etenemisvaihe	HOPS-päivitykset/ opintojen etenemisen seuranta	Opinto-ohjaajat, ryhmänohjaaja (LUVA) (etenemisen seuranta)	Henkilökohtainen opinto-ohjaus
	Jatko-opintojen suunnittelu	Opinto-ohjaajat	Henkilökohtainen opinto-ohjaus
	Opiskelijoiden tekemät opintojen edistymisen tiedustelut	Opintokoordinaattori ja -sihteeri, opinto-ohjaajat	Opintosuoritusotteiden ja opiskelutodistusten tulostaminen/ läpikäynti
	Erityisen tuen tunnistaminen, kompensoiminen ja oppimisvaikeuksien ylittämisen	Erityisopettaja, opinto-ohjaajat, aineenopettajat, rehtori	Ohjataan erityisopettajalle ja/tai muihin TYK-tukipalveluihin, opintojen eriyttäminen, vapautus pakollisesta oppiaineesta (rehtori), lukitestausta (erityisopettaja), opetus- ja koetilanteet
	Koulun toimintatavat ja -kulttuuri	Koko henkilökunta	
	Opiskelijan ohjauksesta TYK-tukipalveluihin	Koko henkilökunta	
	Yleinen tiedonhaun ohjaus	Kirjastonhoitaja, koko henkilökunta	
	Ryhmäohjaus	Opinto-ohjaajat, ryhmänohjaaja (LUVA)	Opinto-ohjauksen opitunnit, ryhmänohjaajan tunnit (LUVA)
	Sähköisen oppimisympäristön käytön-ohjaus	Peda.net-vastaava	Peda.net-vastaavan neuvonta

Opintojen vaihe	Ohjauksen ja neuvonnan kohde/aihe	Kenen rooli ohjauksessa/ neuvonnassa painottuu tässä kohtaa?	Miten ohjaa/neuvoo?
	Työ- ja elinkeinotoimistojen tai vastaavien toimijoiden/ Kelan koululta pyytämät todistukset	Opintokoordinaattori ja -sihteeri, opinto-ohjaajat	Lomakkeiden täyttö ja selvitysten laatiminen yhdessä opiskelijan kanssa
	Lukukauden poissaolleet opiskelijat	Opintokoordinaattori ja -sihteeri, opinto-ohjaajat, erityisopettaja	”Tervetuloa takaisin opiskelemaan” -kirjeet, opinto-ohjaajien ja erityisopettajan sähköinen kysely
	Alle 25-vuotiaiden keskeyttäneiden viranomaisilmoitukset	Opintokoordinaattori ja -sihteeri	Ilmoitukset etsivään nuorisotyöhön
Opintojen päätösvaihe	Opintojen ja valmistumisen suunnittelu	Opinto-ohjaajat	Henkilökohtainen opinto-ohjaus
	Opintosuunnitelman päivittäminen ja muutokset, mahdollinen 5.vuoden lisäajan opintosuunnitelma ja erityinen tuki	Opinto-ohjaajat, erityisopettaja, rehtori	Henkilökohtainen opinto-ohjaus, rehtorin päätökset (5.vuoden lisäaika)
	Jatko-opintojen suunnittelu	Opinto-ohjaajat	Henkilökohtainen opinto-ohjaus
	Yhteishaku sekä erillishaut aikuisoppilaitoksiin	Opinto-ohjaajat	Henkilökohtainen opinto-ohjaus
	Pääsykokeiden haastattelutilanteisiin valmistautuminen	Opinto-ohjaajat	Henkilökohtainen ohjaus
	Ryhmäohjaus	Opinto-ohjaajat, ryhmänohjaaja (LUVA)	Opinto-ohjauksen opitunnit, ryhmänohjaajan tunnit (LUVA)
	Oman koulun jatko-opintomahdollisuuksista kertominen	Opintokoordinaattori ja -sihteeri, opinto-ohjaajat, ryhmänohjaaja (LUVA), aineenopettajat, koko henkilökunta	Lukioinfo, perusopetuksen arvosanojen korottaminen
	Opiskelijoiden tekemät opintojen edistymisen tiedustelut	Opintokoordinaattori ja -sihteeri, opinto-ohjaajat	Opintosuoritusotteiden ja opiskelutodistusten tulostaminen
	Arvosanatiedot yhteishakujärjestelmään	Opintokoordinaattori ja -sihteeri, opinto-ohjaaja	Tiedonsiirto KOSKI-järjestelmään
	Ainekohtainen työelämätietous	Aineenopettajat	
	Työ-/harjoittelupaikan hakeminen	Opinto-ohjaajat	Henkilökohtainen opinto-ohjaus

Opintojen vaihe	Ohjauksen ja neuvonnan kohde/aihe	Kenen rooli ohjauksessa/ neuvonnassa painottuu tässä kohtaa?	Miten ohjaa/neuvoo?
Jälkiohjaus	Ilman opiskelupaikkaa jääneet opiskelijat	Opinto-ohjaajat	Henkilökohtainen opinto-ohjaus
	Valmistuneiden opiskelijoiden seuranta	Opinto-ohjaajat	Sähköiset kyselyt, kirjeet

7 OHJAUKSEN SISÄLLÖT, MENETELMÄT JA TYÖTAVAT – OHJAUKSEN MUOTOJA

Ohjausta ja neuvontaa toteutetaan tilanteen ja tarpeen mukaan eri kokoonpanoissa.

8 OHJAUKSEN YHTEISTYÖ TYÖELÄMÄN JA MUIDEN OPPILAITOSTEN ULKO- PUOLISTEN TAHOJEN KANSSA

Ohjauksessa tehdään yhteistyötä seuraavien tahojen kanssa:

- kaksoistutkintoyhteistyö-oppilaitoksien Business College Helsingin ja Perhon kanssa
- yhteistyö Töölön yhteiskoulun yläkoulun ja lukion kanssa
- yksityiskoulujen verkostossa, verkkolukiassa toimiminen
- yhteistyö eri oppilaitoskentässä: yhteistyö peruskoulujen, lukioiden ja ammatillisten oppilaitoksien kanssa
- korkeakoulujen kanssa tehtävä yhteistyö ja eri jatko-opintoseminaareihin osallistuminen
- pääkaupunkiseudun opinto-ohjaajien verkostossa
- Kela, TE-toimisto, sosiaalitoimi ja tarvittavat viranomais-/ asiantuntijatahot

Ammatillisten oppilaitosten kanssa tehdään yhteistyötä mm. kaksoistutkintoyhteistyökoulujen kanssa. Aikuislukioiden ja lukiokoulutuksen kentässä tehdään yhteistyötä mm. pääkaupunkiseudun aikuislukioiden opinto-ohjaajien verkostossa. Yksityiskoulujen lukioverkossa ja verkkolukiassa tehdään yhteistyötä. Päivälukiosta aikuislukioon opintojaan jatkamaan siirtyvien osalta tehdään tarvittavaa yhteistyötä ja/ tai moniammatillista yhteistyötä.

Opiskelijoille järjestetään tilaisuuksia tutustua jatko-opintoihin sekä muissa oppilaitoksissa ja/tai tapahtumissa omassa lukiossa. Opinto-ohjaajat osallistuvat aktiivisesti ohjausalan ammattilaisille järjestettäviin tilaisuuksiin ja koulutuksiin mm. korkeakoulujen vuosittaisiin jatko-opintoseminaareihin ja tuovat näistä tietoutta opiskelijoille ja työyhteisöön.

Mahdollisuuksia yhteistyölle kehitetään sekä opiskelijoille tiedotetaan korkeakoulujen tarjonnasta, tapahtumista, infoista ja tutustumismahdollisuuksista lukiolaisille. Keskeinen sijainti mahdollistaa ja helpottaa yhteistyötä eri yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen, työelämäkentän, monenlaisten järjestöjen ja kansainvälisten tahojen ja toimijoiden kanssa. Pääkaupunkiseudun korkeakoulu-yhteistyötä kehitetään ja ollaan avoimia uusille avauksille ja mahdollisuuksille. Tavoitteena on hyödyntää yhteistyössä eri mahdollisuuksia ja toteuttamistapoja.

Opinto-ohjauksessa ja eri oppiaineiden aihealueisiin liittyen on mahdollista käsitellä ajankohtaisia jatko-opintoihin, työelämän kenttään ja yrittäjyyteen liittyviä aiheita ja sisältöjä. Yritteliäisyyteen kannustetaan ja järjestetään mahdollisuuksien mukaan tutustumismahdollisuuksia työelämäkentässä, yrityksiin ja muihin yrittäjyyttä tukeviin kohteisiin. Ohjauskeskustelussa on myös mahdollisuus kannustaa tutkimaan yrittäjyyttä. Huomioidaan aikuislukiolaisten monenlaiset kokemukset ja taustat mm. aikuislukiolaisista useilla on työelämäkokemusta itsellä ja/ tai läheisten kautta.

Eri tahoille tehtävän yhteistyön tavat ja muodot tarkentuvat vuosittain lukuvuosisuunnitelmassa.

9 OHJAUKSESTA TIEDOTTAMINEN

Ohjauksesta tiedottamiseen käytetään suullisen viestinnän lisäksi eri kanavia. Tiedotuksen toteutuksen päävastuu on opintokoordinaattorilla ja opintosihteerillä. On tärkeää, että opiskelijat saavat tietoa ohjauksen moninaisista palveluista.

Tiedotuskanavia ovat muun muassa

- kotisivut www.tyk.fi
- opinto-opas
- info-tv
- ilmoitustaulut
- sähköposti
- Wilma-tiedotteet
- Peda.net
- Facebook
- WhatsApp

Lukuvuosittain toteutuvat opiskelun ohjausta ja tukea antavat TYK-tukipalvelut kuvataan TYK-tukipalvelut-esitteessä, joka on lukuvuosisuunnitelman liitteenä.

10 OHJAUSTOIMINNAN ARVIOINTI

Ohjauksen arvioinnin kohteita ovat tulokset, prosessi, menetelmät ja resurssit. Ohjausta arvioidaan opiskelijan, työntekijän ja organisaation näkökulmista käsin. Lukuvuoden aikana toteutettavat ohjauksen arviointitoimet ja painopisteet kuvataan lukuvuosisuunnitelmassa. Arviointitoimien keskeiset tulokset kuvataan lukuvuosiraportissa.

Asiantuntijuuden kehittyminen on elämänmittainen prosessi.

Lähteet

Hyvän ohjauksen kriteerit. 2014. Hyvän ohjauksen kriteerit perusopetukseen, lukiokoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen. OPH.

Aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteet 2019. OPH.

Pääkaupunkiseudun laadukkaan ohjauksen malli. Yoyo – Yhteisöllisellä ohjauksella yksilölliselle opintopolulle: Lukion opinto-ohjauksen kehittämishanke, Espoo – Helsinki – Vantaa, 2012. <http://espoo05.hosting.documenta.fi/kokous/2013274735-6-2.PDF>

Mitä on opintojen ohjaus yliopistossa? Mikkonen, Eriksson & Jyry 2003. ESLH:n Ohjausseminaarit, Onnismaa J. 2002.